Aile ve Toplum Yıl: 12 Cilt: 7 Sayı: 25 Nisan-Mayıs-Haziran 2011
ISSN: 1303-0256

6 Yaş Çocuklarının Cinsel Gelişim ve Eğitimiyle İlgili Ebeveyn Görüşlerinin İncelenmesi

Examination Of Opinions Of Parents About Sexual Development And Education Six Years Old Children

Aytül ELİKÜÇÜK*
Yrd. Doç. Dr. Sibel SÖNMEZ**

Öz

Bu çalışma anne-babalara çocuk cinsel gelişim ve eğitimi hakkında bilgilendirmek için onların bu konuyla ilgili bilgi düzeyleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın evrenini Manisa il merkezinde yaşayan, 6 yaş grubu çocuğu olan ve çocukları okula giden orta sosyo-ekonomik düzeydeki ebeveynler oluşturmuştur. Bu çalışma orta sosyo-ekonomik düzeyde 6 yaş grubunda çocuğu olan 71 anne ve 9 baba ile yürütülmüştür. Ebeveynlere, çocuklarının cinsel eğitimi ve cinsellikle ilgili bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla 35 sorudan oluşan "6 Yaş Çocuklarının Cinsel Gelişimi ve Eğitimi İle İlgili Ebeveyn Değerlendirme Anketi" uygulanmıştır. Elde edilen verilerin sayı ve yüzde dağılımları SPSS 14.0 programında yapılmıştır. Yapılan analizler neticesinde elde edilen sonuçlardan bazıları şunlardır: Anne-babaların % 40' ı cinselliği ve % 43.48' i cinsel eğitimi yanlış tanımlamışlardır. Çocuğun cinsel eğitimine 5 – 6 yaşta başlanması ve aile tarafından verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ebeveynler çocuklarıyla ilgili en çok cinsiyetler arasındaki farklılar ile konuşmaktadırlar. Ebeveynler çocuğun cinsel gelişimi ve eğitimi ile ilgili yeterli ve doğru bilgiye sahip olmadıkları ortaya çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: çocuk, ebeveyn (anne-baba), cinsel gelişim, cinsel eğitim

Abstract

This study of sexual development and education of children to parents to inform them about the information on this subject was conducted to determine levels. Manisa province in the center of the universe of the study, which is 6 years old children and their children to school, parents formed the middle socio-economic level. In this study the socio-economic level of the middle child of 6 years of age group was carried out with the 71 mothers and 9 fathers. Parents of children in order to determine the level of knowledge about sexuality and sexual education of 35 questions "Sexual Development and Training Related to Children 6 Years Parental Assessment Survey" was applied. Program SPSS 14.0 percent of the number and distribution of the data obtained were made. Some of the results obtained as a result of the analysis are as follows: 40% of parents' sexuality and 43.48 % of parents' sex education have identified the wrong. The child's sexual education from 5 to 6 to start at an early age and should be reported by the family. Parents with children will be speaking about the most between the sexes are different. The parents of the child's sexual development and education do not have sufficient and accurate information has emerged.

Keywords: child, parent, sexual development, sexual education

(*) Okul Öncesi Öğretmeni, Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Anabilim dalı, Okul Öncesi Eğitim Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi.
(**) Yrd. Doç. Dr., Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Anabilim dalı, Okul Öncesi Eğitim Bölümü.

Aile ve Toplum Yıl: 12 Cilt: 7 Sayı: 25 Nisan-Mayıs-Haziran 2011
ISSN: 1303-0256
Aile ve Toplum
EĞİTİM-KÜLTÜR VE ARAŞTIRMA DERGİSİ

GİRİŞ

Cinsel eğitim, insanoğlunun refahı ve sağlığı için bir ihtiyaçtır, evrensel bir gerçektir. Cinsellik ve üreme sağlığı için erken, zorunlu ve kapsamlı bir cinsel eğitim, HIV' in yayılmasını önler, diğer cinsel yolla bulaşan hastalıkların yayılmasını ve tekrarlama oranlarını azaltır, erken yaştaki hamilelikleri ve kürtaj oranlarını, cinsel ilişkiye girme yaşını, cinsel zorbalık (tecavüz) ve istismarı azaltır. Cinsel ayırım kadar cinsel kalıp yargıları ve haksızlıkları belirlemede önemli bir rol oynar. (ASTRA network / Orta ve Doğu Avrupa Kadınları için Cinsel ve Üreme Sağlığı Hakları, 2010).

Amerika Birleşik Devletleri Cinsel Bilgi ve Eğitim Konseyi (Sexuality Information and Education Council of the United States, SIECUS)' ne göre cinsel eğitim, bilgilendirme, tutum geliştirme, inançlar, değerler, ilişkiler ve mahremiyet konularını ele alan ve yaşam boyu süren bir süreçtir. Cinsel eğitim, cinsel roller, kişiler arası ilişkiler, sevgi, mahremiyet, vücut algısı ve üreme sağlığı konularının hepsini birden kapsayan bir eğitimdir (SIECUS, 2004).

Cinsel eğitim bireyin fiziksel, duygusal ve cinsel gelişimini anlaması, olumlu bir kişilik kavramı geliştirmesi, insan cinselliğine, başkalarının haklarına, görüş ve davranışlarına saygılı bir bakış açısı edinmesi ve olumlu davranış biçimi, değer yargıları geliştirmesi eğitimidir. Ayrıca cinselliğin kişiler arasındaki öneminin algılanmasına, cinselliğe ilişkin toplumsal norm ve değerler hakkında bilgi edinilmesine yardımcı olur (Bayhan ve Artan, 2005).

Çocuğun cinsel eğitimi konusu özellikle ülkemizde yeterince ele alınmamış ve aydınlığa kavuşmamış bir konudur. Bu konuya günümüze değin adeta tabu gözüyle bakılmış ve gerek eğitimciler, gerekse anne ve babalar, çocuklarına nasıl bir yaklaşım içinde olacaklarını bilememişlerdir. Son derece önemli olan bu konuda, ana - baba ya da eğitimci tarafından yapılabilecek bir hatanın, gelecekte birçok soruna yol açacağı gerçeği akıldan çıkarılmamalıdır. Önemli olduğu kadar böylesine yabancı olunan bu alanda, öncelikle ana-baba ve öğretmenlere, cinsel gelişim ve eğitim hakkında bilgi verilmesi gerekmektedir (Aydoğmuş, 2001, s: 101-112).

Anne-babalara ve öğretmenlere cinsel gelişim ve eğitim hakkında bilgi aktarırken, söylenmesi gereken en önemli şey, yaşam boyu süren bir süreç olduğudur. Anne babalara, eğitimcilere ve toplumun diğer kesimlerindeki bireylere, cinsel eğitim sürecinin yaşamla başladığını ve ölüme dek sürdüğünü açıkça göstermek için cinsel gelişim kuramlarının eğitim programlarında yer alması gerekir (Acer, 2005, s:130).

Anne – babaların ve öğretmenlerin, çocuğun cinsel gelişimini, onun tüm gelişiminin ayrılmaz bir parçası olarak kabul etmesi, buna ilişkin problemleri ele almaları, çocuğa gerekli bilgileri vermelerinin doğal bir eğitim görevi olduğunu benimsemeleri bir zorunluluktur ve bir sorumluluktur. Bunun için anne- babanın ve öğretmenin cinsel gelişimi iyi bilmeleri gerekmektedir (Başaran, 1994).

21. yy da hala tabu sayılan, ancak her fırsatta her ortamda konuşulan cinselliğin çocuk gelişimindeki önemi göz ardı edilemez. Cinsellik birçok anne babanın, hatta öğretmenlerin bile yok saydıkları bir konudur. Bunun en önemli nedeni ise, cinsel eğitimle seks eğitiminin karıştırılmasıdır (Tuzcuoğlu ve Tuzcuoğlu, 2004, s:7).

Geçmişten günümüze, cinselliği konuşmak hiçbir zaman kolay olmamıştır. Geçmişle bugün arasındaki tek fark, çok fazla uyaranın olduğu hızla gelişen dünyada, cinsel eğitime artık daha fazla gereksinim olduğudur. Çünkü bir çocuğa trafik kurallarını öğretmemek ne kadar büyük bir hataysa, cinsel eğitim vermemek de o kadar büyük bir hatadır (Tuzcuoğlu ve Tuzcuoğlu, 2004, s:9).

Doğru zaman, uygun ortam, bilgili olma, çocuğu ve gelişim özelliklerini bilme, soruyu anlama, yeteri kadar bilgi verme, tam olarak neyi merak ettiğini anlama, güven ortamı, açık iletişim, cesaret, doğal olma, uygun şekilde yönlendirme ve rehberlik yapma cinsel eğitimde ve çocuk gelişiminin her alanında işe yaracak ipuçlarıdır (Tuzcuoğlu ve Tuzcuoğlu, 2004, s:9).

SIECUS' e göre cinsellik, yaşamın doğal ve sağlıklı bir bölümüdür. Tüm insanlar birer cinsel varlıktır. Cinsellik fiziksel, ahlaki, sosyal, ruhsal, psikolojik ve duygusal boyutları içermektedir (SIECUS, 2004). Cinsellik, cinsel ilişkinin ötesinde, estetik, ahlaki, dini, hukuki, pedagojik, sanatsal, kültürel boyutları olan daha geniş bir kavramdır (Selçuk, 2007). Cinsellik bireyin, cinsiyetinin gereği olarak karşıt cinsiyeti araması ve bundan bedensel bir haz ve ruhsal bir doygunluk elde etmesi anlamına gelmektedir (Öztürk, 2002).

Yaşamımızın ve kişiliğimizin ayrılmaz bir parçası olan cinsellik, bedensel, psikolojik, sosyal, kültürel, ekonomik boyutları olan bir davranış şeklidir. İnsanlarda cinsellik doğumla başlamaktadır ve tüm yaşam boyun-

ca devam etmektedir. İnsanların cinselliğe ilişkin tutum ve düşünceleri aile, din, okul, medya, arkadaşlar, sosyokültürel düzey ve sosyoekonomik düzey gibi faktörler tarafından yönlendirilmektedir (Bayhan ve Artan, 2005, s:261).

2.Yöntem

Bu çalışmanın amacı, okul öncesi eğitim kurumuna devam eden, 6 yaş çocukları olan anne – babaların çocuk cinsel gelişimi ve eğitimiyle ilgili bilgi ve düşüncelerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Manisa il merkezinde yaşayan, 6 yaş grubu çocuğu olan ve çocukları okula giden orta sosyoekonomik düzeydeki ebeveynler oluşturmuştur. Tanımlayıcı tipte planlanan bu çalışma, 05. 04. 2010 – 16. 04. 2010 tarihleri arasında Manisa ilindeki Murat Germen İlköğretim Okulu, Sakarya Anaokulu, Hasan Fırat Anaokulu' na devam eden, altı yaş çocukları olan 71 anne ve 9 babaya uygulanmıştır. Araştırma verilerinin toplanması aşamasında, ilk olarak rastgele belirlenmiş olan okullarda uygulama yapabilmek için Manisa İ Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izinler alınmış ve daha sonra okul müdürleri ile görüşülerek uygulama yapılabilecek uygun gün ve saatler belirlenmiştir. Gönüllü, istekli olan ve altı yaş grubu çocuğu olan anne ve babalar tarafından doldurulabilecek biçimde hazırlanan anket formları veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Araştırma, Manisa il merkezindeki Murat Germen İlköğretim Okulu, Sakarya Anaokulu ve Hasan Fırat Anaokulu ile sınırlandırılmıştır. Araştırma altı yaş grubu çocuğa sahip olan ve gönüllü olarak katılan anne- babalarla ile sınırlandırılmıştır. Araştırma 2009–1010 eğitim - öğretim yılı II. dönemi ile sınırlandırılmıştır.

2.1.Veri Toplama Aracı: Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen "Altı ve kapalı uçlu olarak sorulmuş, daha sonra araştırmacı tarafından gruplanarak değerlendirilmiştir. Verilerin girişinde ve analizinde SPSS 14.0 programı kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir. Verilerin analizinde sayı ve yüzde dağılımları kullanılmış, açık uçlu sorular ise araştırmacı tarafından gruplanmıştır.

3.Bulgular

Tablo 1'de de görüldüğü gibi, annelerin % 45' i 29 – 33 yaşları ve babaların % 33.8' i 34 – 38 yaşlarında oldukları saptanmıştır. Annelerin yaş ortalamaları 33.10 ± 4.92 ve babaların yaş ortalamaları 36.94 ± 5.45' dir. Annelerin % 40'ı babaların ise % 42.5' i lise ve dengi okul mezunudur. Annelerin % 71.3' ü çalışmazken babaların % 97.5' i çalışmaktadır.

Aile ve Toplum Yıl: 12 Cilt: 7 Sayı: 25 Nisan-Mayıs-Haziran 2011
ISSN: 1303-0256
Aile ve Toplum
EĞİTİM-KÜLTÜR VE ARAŞTIRMA DERGİSİ

Tablo 1: Araştırmaya dahil edilen anne-babalara ilişkin demografik bilgiler

	Anne			Baba		
Yaş	**Sayı**	**(%)**	Ort.	Sayı	(%)	Ort.
28 ve altı	12	15.00		1	1.2	
29 – 33 yaş	36	45.00	33.10	25	31.2	36.94
34 – 38 yaş	20	25.00	±	27	33.8	±
39 – 43 yaş	9	11.3	4.92	16	20.00	5.45
44 ve üstü	3	3.8		11	13.8	
Toplam	80	100.00		80	100.00	
Eğitim Durumu						
İlköğretim	16	20.00		13	16.30	
Ortaokul	10	12.5		9	11.20	
Lise ve Dengi	32	40.00		34	42.50	
Fakülte/yüksekokul /Lisansüstü	22	27.5		24	30.00	
Toplam	80	100.00		80	100.00	
Çalışma Durumu						
Çalışıyor	23	28.8		77	96.30	
Çalışmıyor	57	71.3		3	3.70	
Toplam	80	100.00		80	100.00	
Meslek						
Ev hanımı/işsiz	51	64.00		2	2.50	
Memur	13	15.7		27	33.8	
İşçi	5	6.3		16	20.00	
Serbest meslek	11	14.00		35	43.70	
Toplam	80	100.00		80	100.00	

Aile ve Toplum Yıl: 12 Cilt: 7 Sayı: 25 Nisan-Mayıs-Haziran 2011
ISSN: 1303-0256

Tablo 2: Ailelerin durumları, aylık gelir durumları, sahip oldukları çocuk sayıları, çocukların cinsiyetleri, konut türleri ve çocukların oda durumlarına göre dağılımları

Ailenin durumu	Sayı	%
Anne-baba birlikte yaşıyor	75	93.80
Baba iş nedeniyle ayrı yaşıyor	1	1.30
Anne-baba boşanmış	2	2.50
Aile büyükleri ile birlikte yaşanıyor	2	2.50
Ailenin aylık gelir durumu		
500 TL ve altı	5	6.30
501 TL-1000 TL arası	27	33.80
1001 TL-1500 TL arası	20	25.00
1501 TL ve üzeri	25	31.30
Ailenin sahip olduğu çocuk sayısı		
1 çocuk	40	50.00
2 çocuk	32	40.00
3 çocuk	6	7.50
4 çocuk	2	2.50
Çocuğun cinsiyeti		
Kız	43	53.75
Erkek	37	46.25
Ailenin konut türü		
Apartman dairesi	76	95.00
Müstakil ev	4	5.00
Çocuğunuzun kendine ait bir odası var mı?		
Var	38	47.50
Yok	17	21.30
Kardeşiyle/kardeşleriyle paylaşıyor	25	31.30

Ailelerin temel özellikleri incelendiğinde, anne – babaların % 93.8 'inin birlikte yaşadığı saptanmıştır. Ailelerin % 33.8' inin 501–1000 TL gelire sahip oldukları, yarısının tek çocuğa sahip oldukları, % 53.75' inin kız çocuğuna sahip oldukları, % 95 'inin bir apartman dairesinde oturdukları ve % 47.5' inin ise çocuklarının kendilerine ait bir odalarının olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3 : Anne-babaların cinsellik ve cinsel eğitim ile ilgili tanımlarına göre dağılımları

	Cinsellik ile ilgili tanımlar (SIECUS tanımına göre)		Cinsel eğitimle ilgili tanımlar (SIECUS tanımına göre)	
	Sayı	%	Sayı	%
Doğru	21t	35.00	11	23.92
Kısmen doğru	15	25.00	15	32.60
Yanlış	24	40.00	20	43.48
Toplam	60t	100.00	46	100.00

Anne-babalara "Sizce cinsellik nedir?" diye sorulmuş ve verdikleri yanıtlar "Cinsellik, yaşamın doğal ve sağlıklı bir bölümüdür. Tüm insanlar birer cinsel varlıktır. Cinsellik fiziksel, ahlaki, sosyal, ruhsal, psikolojik ve duygusal boyutları içermektedir" SIECUS tanımına göre, "Doğru", "Kısmen Doğru" ve "Yanlış" olarak sınıflandırılmıştır. Toplam 80 ebeveynden sadece 60 kişi cinselliğin tanımını yapmış ve bunlardan % 40' ı yanlış tanımlarken, % 35' i doğru tanımlamıştır. Ebeveynler cinselliği tanımlarken "Erkek ile kadının bir araya gelmesi", "Erkek ve kadın ilişkisidir", "Eşler arasındaki bağ", "Doğumla başlayan ve yaşam boyu devam eden doğal bir kavramdır", "Cinsellik doğumla başlayan ve yaşam boyu devam eden doğal bir bölümdür" ifadelerini kullanmışlardır. "Sizce cinsel eğitim nedir?" sorusunu 46 ebeveyn cevaplandırmıştır. "Cinsel eğitim, cinsel roller, kişiler arası ilişkiler, sevgi, mahremiyet, vücut algısı ve üreme sağlığı konularının hepsini birden kapsayan bir eğitimdir" SIECUS tanımına göre % 43.48' si yanlış tanımlama yaparken, % 23.92' i doğru tanımlamıştır.

Konur (2006) 4-6 yaş grubu çocuklarının anne-babalarına cinsel eğitim programı vermiştir, ebeveynlerin cinsel gelişim ve eğitim bilgi düzeylerini incelemiştir. Ailelerin cinsel eğitimin ne olduğuna ilişkin görüşleri eğitim programı uygulanmadan önce, % 33.3' ü çocuğa üreme ve doğum olaylarını açıklamak ve çocuğu kız-erkek arkadaşlığı ve evlilik gibi konularda aydınlatmak, % 20' si çocuğa büyüme, gelişme ve olgunlaşma ile ilgili bilgileri vermek olduğunu düşünmüş, % 13.3' ü ise çocuğun yaşayarak öğrenebileceği bir kavramdır diye ifade etmişlerdir. Eğitim programı uygulandıktan sonra, % 33.3' ü "hepsi" şıkkını işaretlediği, % 26.7' si çocuğa üreme ve doğum olaylarını açıklamak ve çocuğa büyüme, gelişme ve olgunlaşma ile ilgili bilgileri vermek olduğunu, % 13.3' ü ise çocuğu kız erkek arkadaşlığı ve evlilik gibi konularda aydınlatmak olduğunu ifade etmiştir.

Tuğrul ve Artan (2001) ise iki - sekiz yaş grubu çocuklarının anneleriyle çalışma yapmışlardır. Tüm yaş grubundaki anneler, en yüksek oranda cinsel eğitimin ne olduğunu bilmediklerini ifade ederken, diğer bir grup anne de cinselliği, cinsel ilişki olarak tanımladıkları ortaya konulmuştur.

Acer (1999) üç ve dört yaş çocuklarının anneleriyle benzer çalışmayı yapmış ve annelerin % 60.6' sının cinsel eğitimi cinsel ilişki olarak tanımladıklarını bulmuştur.

Gordon, Schroeder ve Abrahams (1990) tarafından yapılan araştırma bulgularına göre, düşük sosyal sınıftaki aileler çocuklarla ilgili daha az cinsel bilgiye sahiptir. Düşük sosyo-ekonomik düzeydeki ailelerin cinsel davranışlara karşı daha katı kurallar koydukları ve çocuklarının cinsel eğitimi ile ilgilenmedikleri ortaya konmuştur.

Literatür incelendiğinde, daha önce yapılan çalışma sonuçları ile çalışmamızın sonuçları paralellik göstermektedir. Bu sonuçlar, cinselliğin tabu bir konu olduğunu, anne-babaların cinsel gelişim ve eğitim konusunda yeterli ve doğru bilgiye sahip olmadıklarını düşünülmektedir

(Tuzcuoğlu ve Tuzcuoğlu, 2004)

Tablo 4: Anne - babaların çocuğun cinsel gelişim ve eğitimi ile ilgili eğitim alma durumlarına göre dağılımları

Çocuğun cinsel gelişim ve eğitimi ile ilgili bir eğitim aldınız mı?	Sayı	%
Evet	**4**	**5.06**
Hayır	**75**	**94.94**

Anne-babaların sadece % 5.06' sı çocuk cinsel eğitimi almıştır. Çocuk cinsel eğitimi almayan anne ve babalar % 94.94' dür. Bu bulgu dikkat çekicidir. Günümüzde yaşanan olaylar (cinsel istismar vb.) bu konunun ne kadar önemli olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Aileler tarafından verilen yanlış bilgiler ya da arkadaş, internet gibi diğer bilgi kaynaklarından öğrenilen yanlış bilgiler bireylerin cinsel gelişimlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Çocukların cinsel gelişim ve eğitimlerinde ebeveynlere düşen sorumluluk ve rolün önemi ortaya çıkmaktadır. Ailelerin eğitim gereksinimleri ön plana çıkmaktadır.

Konur (2006) dört-altı yaşları arasında çocuğu olan anne–babalara verilen "Cinsel Eğitim Prog ramı"nın cinsel gelişim ve eğitim konusundaki bilgilere etkisini incelediği çalışmasında, ailelerin hiç birinin bu güne kadar çocuklarının cinsel eğitimleriyle ilgili herhangi bir eğitim almadığını bulmuştur.

Ersoy (1999) altı yaş grubunda kız ve erkek çocuğu olan anne – babaların cinsel eğitim hakkındaki görüş ve tutumlarını incelemiştir. 60 kız 60 erkek çocuğun anne – babasıyla yapılan görüşmeler sonucunda, eğitim veren anne babaların % 35' inin kulaktan dolma bilgilerle, % 26.67' sinin ise konu ile ilgili kitapların önerilerine göre çocukların sorularını cevaplandırdıkları görülmüştür.

Cinselliğin bir tabu olması, konuşulmaması, ailelerin bu konuda bilgi sahibi olmamaları, ebeveynlerin çocuklarını cinsel bir varlık olarak görmemeleri gibi nedenlerden dolayı, aileler çocuk cinsel gelişimi ve eğitimi konusunda bilgi alma gereği duymadıkları ya da bu konu ile ilgili rahatsız oldukları, utandıkları için çocuk cinsel eğitimi ile ilgili bilgi almadıkları düşünülmektedir.

Tablo 5: Anne-babaların çocuklarıyla cinsellikle ilgili konuşma durumlarına ve konuştukları konulara göre dağılımları

Çocuğunuzla cinsellikle ilgili konularda konuştunuz mu?	Sayı	%
Evet	49	62.82
Hayır	29	37.18
Cinsellikle ilgili konuşulan konular	**Sayı**	**%**
Cinsiyetler arasındaki vücut farklılıkları	39	48.80
Hamilelik ve doğum	7	8.80
Argo kelimeler ve küfürler	2	2.50
Sağlık ve temizlik kuralları	3	3.80
Cinsel merak ve oyunlar (evcilik, doktorculuk vb.)	1	1.30

Anne-babalara çocuklarıyla cinsellikle ilgili konularda konuşup konuşmadıkları sorulmuştur. Ebeveynlerin % 62.82' si konuştuğunu ve % 37.18' i konuşmadığını belirtmiştir.

Aral, Akyol, Işık (2002) üç-altı yaş grubu çocuğa sahip olan anne-babaların cinsel eğitim konusundaki düşüncelerini araştırdıkları çalışmalarında, anne-babaların % 56.9' unun çocuğuna cinsel eğitim verdiğini, % 43.1' inin cinsel eğitim vermediklerini belirlemiştir.

Ersoy (1999) altı yaş grubu çocuğu olan anne – babalarla yaptığı görüşme sonucunda, anne ve babaların % 67' sinin çocuğuna bu eğitimi verdiğini bulmuştur.

Lu (1994) Tayvan'daki küçük çocukların cinsel eğitimine karşı ebeveynlerin tutumlarını araştırdığı çalışmasında, ailelerin % 52.9' u kendilerini cinsellik hakkında bir konuşma yapmakta yetersiz hissettiklerini ve % 87.9' u cinselliğin ve ahlakın birbirinden ayrı olması gerektiğine inandıklarını belirlemiştir.

İldeş (1990) çalışmasında anne ve babaların cinsel eğitim gerekliliğine inanma durumları ile eğitim verme durumlarını incelemiştir. Kız çocuklarına cinsel eğitim verilmesi gerektiğine inanan anneler % 44.1, babalar % 27 iken, eğitim verilmesi inandıkları halde, eğitim vermeyen anneler % 44.1, babalar ise % 49.3 olduğu belirlenmiştir. Erkek çocuklarına cinsel eğitim verilmesi gerektiğine inanan anneler % 55, babalar % 43.4 eğitim verilmesi gerektiğine inandıkları halde, eğitim vermeyen annelerin oranı % 42.4, babaların ise % 51 olduğu saptanmıştır.

Anne-babalara konuşulan konuların ne olduğu sorulduğunda ise % 48.8' i cinsiyetler arasındaki vücut farklılıklarını, % 8.8' i hamilelik ve doğum, % 2.5' i argo kelimeler ve küfürler, % 3.8' i sağlık ve temizlik kuralları ve % 1.3' ü cinsel merak ve oyunlarla ilgili konuştuklarını belirtmişlerdir. Ayrıca anne-babaların % 2.5' i üreme, % 3.8' i cinsel istismar, % 1.3' ü AIDS, % 1.3' ü cinsel yolla bulaşan hastalıklarla ilgili konuşmuşlardır.

Larsson ve Svedin (2001) ebeveynleri tarafından gözlemlenen İsveçli çocuklardaki cinsel davranışları inceledikleri çalışmalarında, anne ve babaların daha sıklıkla üreme ve doğum konularının konuştukları ortaya çıkmıştır.

Koblinsky ve Atkinson (1982) çocukların cinsel eğitimi için ebeveyn planlarının ne olduğunu araştırdıkları çalışmalarında, ailelerin çocuklarıyla en çok konuştukları konuların doğum, üreme ve vücut farklılıkları olduğu ortaya çıkmıştır. Ebeveynler okulöncesi (üç-altı yaş) süresince yasak kelimeler, vücut farklılıkları, doğum, üreme ile ilgili konuları tartışmayı planlamış oldukları saptanmıştır.

Anne-babaların cinsellikle ilgili konuşmaları gerektiğinin bilincinde olduklarını ve yarısından fazlasının çocuklarıyla konuştukları ortaya çıkmıştır. Çocukların sorularına cevap verdikleri ve çocukların sırasıyla en çok kız ve erkek vücut farklılıkları, hamilelik ve doğum ile ilgili soru sordukları belirlenmiştir. Ailelerin argo kelimeler ve küfürler ve sağlık temizlik kuralları hakkında çocuklarıyla çok konuşmadıkları saptanmıştır. Ebeveynlerin çocuk cinsel merak ve oyunları ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadığı düşünülmektedir.

Tablo 6: Anne-babalara göre çocuk cinsel eğitimde olması gereken konuların dağılımları

Okul öncesi çocukları için okullarda cinsel eğitim verilseydi, eğitim içinde hangi konular olmalıdır?	Sayı	%
Cinsiyetler arasındaki vücut farklılıkları	65	81.30
Hamilelik ve doğum	1	1.30
Üreme	2	2.50
Sağlık ve temizlik kuralları	3	3.80
Cinsel merak ve oyunlar (evcilik, doktorculuk vb.)	1	1.30
Cinsel yolla bulaşan diğer hastalıklar	2	2.50
Diğer (Hepsi)	3	3.80

* Bir kişi birden fazla cevap vermiştir.

Tablo 6' da da görüldüğü gibi, anne-babalara okul öncesi eğitim kurumlarında cinsel eğitim verilseydi hangi konuların olması gerektiği sorulmuş ve % 81.3' ü cinsiyetler arasındaki vücut farklılıklarını, % 1.3' ü hamilelik ve doğum, % 2.5' i üreme, % 3.8' ' i sağlık ve temizlik kuralları, % 1.3' ü cinsel merak ve oyunlar, % 2.5' i cinsel yolla bulaşan hastalıklar, % 3.8' i diğer (hepsi) konularının olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Konur (2006) 4-6 yaş grubu çocuklarının aileleriyle yaptığı çalışmada cinsel eğitim konularının neler olabileceğini sormuştur. Araştırmaya katılan ailelerin; % 40' ı sadece çocukların merak ettiği sorular üzerinde durulmalıdır, % 26.7' si insanın üreme sistemi ile ilgili bilgiler üzerinde durulmadır seçeneğini işaretlemiştir. Eğitim programı uygulandıktan sonra ise ailelerin sorulara verdiği cevapların % 46.7' si cinsel gelişimin doğal bir olgu olduğu, % 33.2' si hepsi şıkkını, % 6.7' si kendi bedenini ve karşı cinsin bedenini tanıma, insanın üreme sistemi ile ilgili bilgiler üzerinde ve sadece çocukların merak ettiği sorular üzerinde durulmalıdır şeklinde cevaplandırmışlardır.

Kakavoulis (1998) erken çocukluk cinsel gelişim ve eğitiminde okul öncesi öğretmenlerinin tutumlarının belirlenmeye çalıştığı araştırmasında, cinsel eğitimin iki cinsiyet arasındaki farklılıkları, cinsel rol ve kimlik gelişimi, kişilerarası ilişkileri, sağlıklı kişilik gelişimi, tehlikelerden ve travmalardan korunma, duygusal denge gelişimi gibi konuları içermesi gerektiği düşünülmüştür.

Ebeveynler çocuk cinsel eğitiminde en çok cinsiyetler arasındaki vücut farklılıkları olması gerektiğini belirttikleri saptanmıştır. Anne-babalar çocuklarıyla cinsellikle ilgili en çok konuştukları konunun çocuk cinsel eğitiminde olması gerektiğini düşünmektedirler.

Tablo 7: Anne-babaların çocukların cinsel eğitimi konusundaki bilgi ve görüşlerinin dağılımları

	Sayı	%
Sizce cinsel eğitime kaç yaşında başlanmalıdır?		
0–2 Yaş	2	2.86
3–4 Yaş	16	22.86
5–6 Yaş (anasınıfı/anaokulu /okulöncesi)	29	41.43
7–12 Yaş (ilkokul)	10	14.28
13–18 Yaş (ortaokul /ergenlik)	7	10.00
Diğer	6	8.57
Toplam	**70**	**100.00**
Çocuğunuza cinsel eğitimi kim vermelidir?	**Sayı**	**%**
Anne - baba	34	46.58
Okul	1	1.37
Anne- baba ve okul	9	12.33
Uzman kişi (eğitimli kişi / öğretmen)	16	21.92
Anne-baba veya uzman kişi (eğitimli kişi / öğretmen)	13	17.80
Toplam	**73**	**100.00**
Çocuğunuza göre kızlar ve erkekler arasındaki temel fark nedir?	**Sayı**	**%**
Dış görünüm(kıyafet, saç uzunluğu, takı vb.)	25	48.08
Cinsel organlar (Üreme organları / Cinsiyet farkı)	24	46.15
Tuvalet ihtiyacını giderme şekli	2	3.85
Oyuncak seçimi	1	1.92
Toplam	**52**	**100.00**
Çocuğunuz genellikle hangi durumlarda yasak veya müstehcen kelimeleri kullanır?		
Sinirlendiğinde	33	76.74
İlgi çekmek için	5	11.63
Arkadaşlarıyla oynarken (arkadaşları kullandığı için)	2	4.65
Diğer	3	6.98
Toplam	**43**	**100.00**
Çocuğunuzu bir arkadaşıyla bu tür bir oyun oynarken görseydiniz tepkiniz ne olurdu?		
Doğru tepki	26	52.00
Kısmen doğru tepki	10	20.00
Yanlış tepki	14	28.00
Toplam	**50**	**100.00**

Cinsel eğitime başlama yaşı sorusunu 70 anne-baba cevaplamış ve % 41.43' si beş - altı yaşta verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Göçgeldi, Tüzün, Türker ve Şimşek (2007) Ankara'da bir kamu kuruluşuna bağlı Kreş ve Gündüz Bakımevi'ne devam eden 3-6 yaş grubu çocuklarının anne ve babaları ile çalışmışlardır. Annelerin (% 94.8) ve babaların (% 86.5) büyük çoğunluğunun cinsel eğitime başlama zamanı olarak uzmanlar tarafından önerilen biçimde konu ile ilgili soruların sorulmaya başlandığı zaman olduğu belirlenmiştir.

Konur (2006) dört-altı yaşları arasında çocuğu olan ailelerin, çocuklarına cinsel eğitimin ne zaman verilmeye başlanması ile ilgili görüşlerini incelediğinde; eğitim programı uygulanmadan önce, ailelerin % 66.7' sinin ergenlik döneminde, % 20' sinin ergenlik dönemine girmeden önce, % 13.3' ünün cinsellikle ilgili sorular sormaya başladığı zaman şeklinde yanıtladıklarını bulmuştur. Eğitim programı uygulandıktan sonra, ailelerin % 53.3' ü cinsellikle ilgili sorular sormaya başladığı zaman, % 26.7' si anaokulu yıllarında, % 13.3' ü ergenlik dönemine girmeden önce ve % 6.7' si ilköğretim yıllarında başlanmalıdır fikrini savunduğu ortaya çıkmıştır.

Aral, Akyol ve Işık (2002) yaptıkları araştırmada, cinsel eğitime okul öncesi dönemde başlanması gerektiği düşüncesi ilk sırayı (% 56.9 anneler, % 51.72 babalar) almıştır. Bunu sırasıyla ilkokul dönemi (% 20.69 anneler, % 27.59 babalar), ortaokul dönemi (% 12.07 anneler, % 15.52 babalar), lise dönemi (% 10.34 anneler, % 5.17 babalar) izlediğini bulmuşlardır.

Kakavoulis (2001) aile ve cinsel eğitimde ebeveyn tutumlarını incelediği çalışmasında, ebeveynlerin % 6' sı sıfır-iki yaşta, % 17' si üç-beş yaşta, % 31' i altı-dokuz yaşta cinsel gelişim ve eğitime başlanması gerektiğini düşündükleri saptanmıştır. Ebeveynlerin % 1' i sıfır-iki yaşta, % 3'ü üç-beş yaşta, % 13' ü altı-dokuz yaşta cinsel gelişim ve eğitimde en kritik yaş olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Tuğrul ve Artan (2001) kız çocuğu olan annelerin % 39.4' ü, erkek çocuğu olan annelerin de % 39.7' si, cinsel eğitimin ilkokul ve ortaokul (7-15 yaş) yaşlarında verilmesini uygun bulurken, lise yaşlarında (16-18 yaş) verilmesini uygun bulanlar bu grubu izlemektedir (% 29.5- % 26.2). Okulöncesi yıllar olan üç - altı yaşta cinsel eğitimin başlaması gerektiğini savunanlar ise kız çocuğu annelerinin % 16' sını, erkek çocuğu annelerinin ise % 18.8' ini oluşturmaktadır.

Özuslu (1999) üç-altı yaş çocukları için hazırlanan cinsel eğitim programı ve etkilerini incelediği araştırmasında, ailelerin "Çocuğunuza cinsel eğitimle ilgili bilgilerin hangi yaşta verilmesini istersiniz?" sorusunu, beş-altı yaş grubu çocukları olan ailelerin % 30' u soru sorduğu zaman, % 27' si soru sormuyorsa bilgi vermeye gerek yok, % 27' si kendi kendine zaten öğrenir, % 13' ü üç yaşından önce itibaren, % 3' ü soru sormadan da şeklinde cevapladıklarını saptamıştır.

Kakavoulis (1998) erken çocukluk cinsel gelişim ve eğitiminde okul öncesi öğretmenlerinin tutumlarının belirlenmeye çalıştığı araştırmasında, anaokulu öğretmenlerinin % 70' i uygun cinsel gelişim ve eğitimin çocuk için çok önemli olduğunu, % 84' ü beş yaşından önce cinsel eğitime başlanması gerektiğini belirtmişlerdir.

Literatür incelendiğinde, cinsel eğitimin doğumla başlayan ve yaşam boyu süren bir süreç olduğu görülmektedir (Kentler, 2008;Bayhan ve Artan, 2005; Tuzcuoğlu,2004 ve SIECUS,2004).

Cinsel eğitimi kim vermeli sorusunu 73 ebeveyn cevaplamış ve % 46.57' si anne-babanın cinsel eğitim vermesi gerektiğini belirtmiştir. Anne- baba diyenlerden üç kişi, anne- baba ve okul diyenlerden bir kişi, anne-baba veya uzman yanıtını verenlerden bir kişi çocuk kız ise anne, erkek ise babanın vermesinin uygun olduğunu belirtmiştir.

Göçgeldi ve ark. (2007) okul öncesi dönem çocuğu olan anne ve babaların çocuklara cinsel eğitim konusundaki yaklaşımlarını incelediği çalışmalarının sonucuna göre, cinsel eğitimi vermesini uygun olduğu düşünülen

kişiler içinde hem anneler (% 70.7) hem babalar (% 55) için ebeveynler ilk sırada yer almıştır.

Tuğrul ve Artan (2001) çocukların cinsel eğitimleri ile ilgili anne görüşlerini inceledikleri araştırmalarında, çocuklara cinsel eğitimle ilgili bilgilerin hem kız (% 93.5) hem erkek çocuklar (% 86.2) için en yüksek oranda anneleri tarafından verildiği, cinsellikle ilgili bilgilerin daha fazla oranda anneler tarafından verildiğini ve çocukların cinsel konularla ilgili sorularını aile üyeleri dışındaki kişilere sormasının uygun karşılanmayacağını ifade ettiklerini belirlemiştir.

Acer ve Artan (2000) üç ve dört yaş grubu çocukların annelerine yöneltmiş oldukları cinsellikle ilgili sorular ve annelerin verdikleri cevapları inceledikleri çalışmalarında, kızların % 60.1' i ve erkeklerin % 54.9' u anneye sorularını sordukları saptamışlardır.

Özuslu (1999) araştırmasında, ailelerin "Çocuğunuza cinsel eğitim ile ilgili ilk bilgileri siz mi yoksa yakınınızdan birinin vermesini mi istersiniz?" sorusuna, beş-altı yaş grubu çocukları olan ailelerin % 47' si anne baba birlikte, % 43' ü anne, % 10' u baba şeklinde yanıtladıklarını bulmuştur.

Kakavoulis (1998) erken çocukluk cinsel gelişim ve eğitiminde okul öncesi öğretmenlerinin tutumlarının belirlemeye çalıştığı araştırmasında, çocuğa cinsel eğitim veren kişinin konu ile ilgili bilgi sahibi olması (% 40), çocuklarla iyi iletişim kurabilmesi (% 32) ve model olma, özsaygı, ahlaklı olma gibi bir takım kişilik özelliklerine sahip olması (% 28) gerektiği öğretmenler tarafından belirtilmiştir.

Dehan ve Fitzpatrick (1993) normal çocukların ebeveynleri tarafından algılanan cinsel davranışı ve bilgisini inceledikleri çalışmalarında, ebeveynlerin büyük bir kısmının, çocuk cinsel konularında esas ve en önemli bilgi kaynağı olarak anneleri gördüklerini belirtmişlerdir.

Cinsel eğitimin ailede başlaması ve çocuğa ilk cinsel bilgileri anne babalar tarafından verilmesinin en sağlıklı yol olması bakımından, aileler çocuğun cinsel gelişimi ile ilgili eğitim almalarının önemi ortaya çıkmaktadır.

Çocuklarına göre kızlar ve erkekler arasındaki temel farklılıklar sorusunu 52 ebeveyn yanıtlamıştır. Yanıtların % 48.08' si dış görünüm, % 46.15' i cinsel organlardır.

Anne-babaların sadece 43 tanesi çocuklarının genellikle hangi durumlarda yasak veya müstehcen kelimeler kullandıkları sorusuna % 76.74' ü sinirlendiğinde cevabını vermişlerdir.

Ebeveynlerin % 52'si çocuğunu bir arkadaşıyla bu tür bir oyun oynarken gördüğünde doğru tepki göstermektedir.

Tablo 8: Anne-babaların çocuklarda cinsellikle ilgili karşılaştıkları durumları ve kendilerini nasıl hissettiklerine göre dağılımları

		Sayı	%
Çocuğunuz daha önce vücut bölümleri ile ilgili soru sordu mu?	Evet	70	87.50
	Hayır	9	11.30
	Toplam	**79**	**98.80**

		Sayı	%
Bu konu ile ilgili konuşurken kendinizi ne kadar rahat hissettiniz?	Rahat	43	53.80
	Kararsız	21	26.30
	Rahatsız	9	11.30
	Toplam	**73**	**91.30**

		Sayı	%
Çocuğunuzla kızlar ve erkekler arasındaki farklarla ilgili konuştunuz mu?	Evet	63	78.80
	Hayır	11	13.80
	Toplam	**74**	**92.60**

		Sayı	%
Çocuğunuz şimdiye kadar bebeklerin nereden geldikleri ile ilgili soru sordu mu?	Evet	73	71.30
	Hayır	7	23.80
	Toplam	**80**	**95.10**

		Sayı	%
Çocuğunuz daha önce vücut bölümleri ile ilgili soru sordu mu?	Evet	57	87.50
	Hayır	19	11.30
	Toplam	**76**	**98.80**

		Sayı	%
Çocuğunuzla üreme ve doğum konularında konuşurken kendinizi ne kadar rahat hissedersiniz?	Rahat	43	53.80
	Kararsız	13	16.30
	Rahatsız	10	12.50
	Toplam	**66**	**82.60**

		Sayı	%
Çocuğunuz daha önce söz edilen yasak veya müstehcen kelimeleri kullandı mı?	Evet	57	73.80
	Hayır	19	21.30
	Toplam	**76**	**95.10**

		Sayı	%
Bu konu ile ilgili konuşurken kendinizi ne kadar rahat hissettiniz ?	Rahat	47	58.80
	Kararsız	3	3.80
	Rahatsız	8	10.00
	Toplam	**58**	**72.60**

		Sayı	%
Çocuğunuz daha önce, diğer çocuklarla "cinsel oyunlar" oynadı mı?	Evet	30	37.50
	Hayır	38	47.50
	Toplam	**68**	**85.00**

		Sayı	%
Bu tip oyunları oynamaya hangi yaşta başladı?	2-3 yaş	2	2.50
	3-4 yaş	12	15.00
	4-5 yaş	12	15.00
	5-6 yaş	5	6.30
	Toplam	**31**	**38.80**

		Sayı	%
Bu konu ile ilgili konuşurken kendinizi ne kadar rahat hissettiniz ?	Rahat	26	32.50
	Kararsız	3	3.80
	Rahatsız	4	5.00
	Toplam	**33**	**41.30**

Anne-babalara çocuklarının daha önce çocukların vücut bölümleri ile ilgili soru sorup sormadıkları ve bu konuyu konuşurken ne kadar rahat oldukları sorulmuştur. 70 ebeveyn (% 87.5) çocuklarının vücut bölümleri ile ilgili soru sorduğunu, bu konuyu konuşurken ebeveynlerin % 53.8' i kendini rahat hissetmiştir.

Anne-babalara çocuklarıyla kız ve erkek farklılıklarıyla ilgili konuşup konuşmadıkları ve bu konuyu konuşurken ne kadar rahat oldukları sorulduğunda, ebeveynlerin % 78.8' i evet cevabını vermiştir. Bu konuyu konuşurken anne-babaların% 61.3' ü kendini rahat hissettiğini belirtmiştir.

Çocuklar ilk olarak iki - üç yaslarında fiziksel farklılıklarla ilgili sorular sorarlar. "Neden babaların bıyıkları var? Neden babalar etek giymez?" gibi sorular sorulan ilk sorulardandır. Bu an anne babanın da ilk kez cinsiyetle ilgili bilinçli davranışlarda bulunduğu andır. Çünkü bu ana kadar cinsel eğitimin bir anlamda gizli kaldığı, su üstüne çıkmadan sürdüğü söylenebilir (Çaplı, 1993, s: 190).

Göçgeldi, Tüzün, Türker ve Şimşek (2007) çalışmalarında annelerin tamamı babalarınsa% 86.4' u çocuğun karşı cinsin özelliklerini bilmesi gerektiğini düşündüklerini tespit etmişlerdir. Diğer yandan ebeveynler karşı cinsle farkın ne olduğunu açıklarken sıklıkla "kızlarla erkeklerin cinsel organlarının farklı olduğu" açıklamasını (annelerin % 55.2' i ve babaların % 47.5' i) yapmışlar, diğerleri ya soruyu yanıtlamamış ya da doğru mesajları net olarak içermeyen dolaylı yanıtlar vermişlerdir.

Anne-babalara çocuklarının bebeklerin nereden geldikleri ile ilgili soru sorup sormadıkları sorusuna ebeveynlerin % 91.3' ü evet diye yanıtlamışlardır.

Anne-babalara çocuklarıyla üreme ve doğumla ilgili konuşup konuşmadıkları ve bu konuyu konuşurken ne kadar rahat oldukları sorulmuştur. Ebeveynlerin % 71.3' ü evet şeklinde yanıtlamıştır. Ebeveynlerin % 53,8' i üreme ve doğum konularını konuşurken rahat olduğunu belirtmiştir.

Çocukta cinsiyet farkıyla ilgili sorular iki yaşta doğumla ilgili olanlarsa üç – dört yaşta başlar. Çocuk kendi kendine sorduğu sorulan yalnız hayal dünyasında aramaz. Kardeşi ile ya da oyun arkadaşlarıyla ilişkisinde, tahmin ettikleriyle bildiklerini doğrulama fırsatı arar. Genelde çocuğun bu tür bilgi edinmesi yanlıştır (Çaplı, 1993).

Konur (2006) çalışmasında ailelere göre doğum ile ilgili soruları çocukların iki buçuk – üç yaşından sonra sormaya başladıklarına ilişkin görüşlerinin incelemiştir. Eğitim programı uygulanmadan önce; ailelerin bu soruya verdiği cevapların % 53.3' ü gibi büyük bir çoğunluğu bilmediğini, % 40' ı bunun yanlış olduğunu ve geriye

kalan % 6.7' sinin doğru şıkkı işaretlediği görülmüştür. Eğitim programı uygulandıktan sonra; ailelerin % 66.7' si gibi büyük bir çoğunluğu bunun doğru olduğunu, % 13.3' ü bunu halen bilmediğini ve % 20' si kısmında yanlış olduğu fikrine sahip olduğu görülmüştür.

Acer (1999)'in üç - dört yaş grubu çocuklarının cinsellikle ilgili sormuş oldukları sorular, annelerin bu sorulara vermiş oldukları cevapları ve gösterdikleri tutumları araştırmıştır. Çalışma sonucunda çocukların kendi bedenleri, kız – erkek farklılığı, bebeklerin nasıl oluştuğu, bebeklerin nerden geldikleri ile ilgili sorularının yaşlar arasında farklılık gösterdiği bulunmuştur (Acer, 1999, s: 35-74).

Anne-babalara çocuklarının daha önce yasak veya müstehcen kelimeler kullanıp kullanmadığı ve bu konu ile ilgili çocuğuyla konuşurken ne kadar rahat hissettikleri sorulduğunda, % 73.8' i evet şeklinde yanıtlamıştır. Bu konuyu konuşan ebeveynlerin % 58.8' i kendileri rahat hissettiklerini olduklarını belirtmişlerdir.

Çocuklar kendi vücutlarını keşfettikten sonra ve altı yaşından önce vücut farklılıkları ile ilgili merakları artmaktadır. Akranlarını, ebeveynlerini, hem cinsini ve karşı cinsiyeti merak etmektedir. Çocukların bu doğal merakları onların soru sormalarını yönelttiği düşünülmektedir. Çocuklar kız ve erkek vücut farklılıkları, bebeklerin nereden geldikleri, üreme-hamilelik-doğum konuları ile ilgili çok fazla soru sormaktadırlar ve bu sorular en çok ebeveynlerine yöneltmektedirler. Anne-babaların büyük bir çoğunluğunun bu soruları cevapladıkları görülmektedir. Bu soruları yanıtlarken ebeveynlerin yarısından fazlasının kendini rahat hissetmesi cevapların açık ve net olmadığını, çocukların meraklarını tam olarak gidermediği düşünülmektedir.

Göçgeldi, Tüzün, Türker ve Şimşek (2007), çalışmalarında annelerin (% 8.6) ve babaların (% 8.4) küçük bir kısmının çocuğun cinsellikle ilgili sorularını "büyüdüğün zaman öğrenirsin" ya da "bunlar konuşulmaması gereken ayıp sorular" diyerek yanıtlamıştır.

Konur (2006) ailelerin çocuklarına cinsel eğitim verirken kendilerini nasıl hissettiklerine ilişkin görüşleri incelemiştir. Eğitim programı uygulanmadan önce, ailelerin % 46.7' si daha önce ailemden böyle bir şey görmediğim için zorlanıyorum, % 26.7' si çocuğumla konuşurken yüzüne bakmadan kısa cevaplar veriyorum ve % 13' ü ise genelde çocuğum soru sorduğu zaman bu konuda konuşuyoruz ve çocuğuma eksik ve yanlış bilgi vermekten korkuyorum şeklinde yanıtlanmıştır. Eğitim programı uygulandıktan sonra; % 40' ı çocuğumun konuyu ailesinin yardımıyla öğrenmesi beni mutlu ediyor şeklinde cevaplamıştır. % 33' ü genelde çocuğum soru sorduğu zaman bu konuda konuşuyoruz, % 13.3' ü daha önce ailemden de böyle bir şey görmediğim için zorlanıyorum ve araştırmaya katılan ailelerin % 6.7' si de çocuğumla konuşurken yüzüne bakmadan kısa cevaplar veriyorum ve çocuğuma eksik ve yanlış bilgi vermekten korkuyorum şeklinde cevaplamıştır.

Tuğrul ve Artan (2001) çocuğunuzun cinsel konularla ilgili sorularını cevaplarken anneler hem kız hem erkek çocuklarının sorularını cevaplarken en fazla oranda utanma ve heyecan hissettiklerini belirtmişlerdir (Kız çocuğu olan anneler, % 46.1; erkek çocuğu olan anneler, % 52.9).

Acer (1999) ise çocuklarının cinsellikle ilgili soruları karşısında, annelerin % 27.3' ünün çekingenlik ve utanma hissettiğini; % 36.1' inin kendini rahat hissettiğini; % 2.8' inin ise şaşırdığını belirtmiştir. Cinsiyetler arası fark önemsiz bulunmuştur

İldeş (1990), okulöncesi dönemde çocuğu bulunan 400 anne ve babanın cinsellik ve cinsel eğitim konusundaki inanış ve uygulamaları ile çocukların cinselliğe ilişkin meraklarına karşı genel tutum, davranış ve tepkilerini incelemiştir. Araştırmanın sonucunda anne ve babaların, erkek çocuklarına cinse eğitim verilmesinin önemini daha çok inandıkları saptanmıştır. Araştırmada, anne – babaların çocuklarını cinsiyet farklılığı, bebeğin oluşumu, bebeğin dünyaya gelişi ile ilgili sorulara cevap verirken çocuğun cinsiyetine dikkat ettikleri bulunmuştur

(İldeş, 1990).

Anne-babalara çocuklarının cinsel oyunlar oynayıp oynamadıkları, hangi yaşta oynadıkları ve bu konu ile ilgili konuşurken ne kadar rahat hissettikleri sorulmuştur. Ebeveynlerin % 47.5' i hayır cevabını vermiştir. Cinsel oyunlar oynama yaşını ebeveynlerin % 15' i üç - dört yaş, % 15' i dört beş yaş olarak belirtmişlerdir. Anne-babaların % 32.5' i bu konuyu konuşurken rahat hissettiklerini belirtmişlerdir.

Anne-babaların çocuk cinsel oyunları hakkında çok fazla bilgi sahibi olmadıkları düşünülmektedir.

Oyun, çocuklar için en etkili ve doğal öğrenme yoludur. Çocuk oyun yoluyla dünyayı, diğer insanları, çevresini ve kendisini tanır. Kendisini tanırken bedenini keşfeder. Bu arada cinselliğini, cinsel rolünü de oyun oynayarak deneme şansı elde eder, pekiştirir. Cinsel oyunlar bazen tek başına bazen de birkaç arkadaşla oynanabilir. Cinsel içerikli oyunlar ilk on beş ay içinde, çocuk vücut organlarını keşfederken ya da tuvalet temizliği ya da yıkanma sırasında ortaya çıkabilmektedir. Üç yaş civarında ise, doktorculuk, evcilik gibi oyunlara, arkadaşlarıyla beraber tuvalete gitmelere rastlanabilir. Bu oyunlara anne babanın nasıl tepki gösterdiği çok önemlidir. Kızmak, azarlamak, oyunu kesmek, durdurmak yerine oyunun yönünü çevirerek çocukları yönlendirebilir ve kontrol edebilirler. Cinsel oyunlar doğal ve beklendik oyunlardır. Ama çocuk sadece bu tarz oyunları oynamak istiyor, ilgisi sadece bu oyunlara yönelik ise bir sorun olduğu düşünülmelidir (Bayhan ve Artan,2005, s:276-277).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak ailelerin cinsellik ve cinsel eğitimle ilgili yeterli ve doğru bilgiye sahip değillerdir. Ebeveynlerin çocuğun cinsel gelişim ve eğitimiyle ilgili bir eğitim almadıkları tespit edilmiştir. Çocukların sağlıklı cinsel gelişimi sürdürebilmeleri için öncelikle anne-babaların çocukların yaş gruplarına ve gelişim düzeylerine uygun cinsel eğitimi almaları gerekir. Yaygın eğitim içinde ana baba okullarında, halk eğitim kurslarında çocuk cinsel eğitimi ile ilgili çalışmaların yapılması, ailelerin katılımı için gerekli organizasyonların yürütülmesi gerekmektedir.

Ebeveynler çocukların sorularını cevaplayarak bir şekilde çocuklarıyla cinsellikle ilgili konuştukları belirlenmiştir. En fazla cinsiyetler arasındaki vücut farklılıkları ve en az cinsel merak ve oyunlarla Anne-babalar çocuklara cinsel eğitimin 5-6 yaşta verilmeye başlanması ve aile tarafından verilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Aileler çocuklarıyla cinsellikle ilgili konuşurken veya sorularını yanıtlarken genelde rahat hissetmelerine rağmen bazı konularla ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları için konuya karşı önyargılıdırlar. Geleneksel Türk aile yapısında cinselliğin konuşulması yasak olduğundan, ailelerin cinsel eğitim seminer ve programlarına katılımını sağlamak için projeler geliştirilmelidir. Çocuk cinsel gelişimi ve eğitimi ile ilgili kitapçıklar hazırlanıp, muhtarlık, sağlık ocakları veya aile hekimleri aracılığıyla ailelere ulaştırılması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

Acer, D. (2005). Okulda Cinsel Eğitim. HIV AIDS Dergisi, No:8(4), 130-134. (http://www.hatam.hacettepe.edu.tr)

Acer, D. (1999). Üç ve Dört Yaş Grubu Çocukların Annelerine Yöneltilmiş Oldukları Cinsellikle İlgili Sorular ve Annelerin Verdikleri Cevapların İncelenmesi, Yayınlanmamış Bilim Uzmanlığı Tezi, s: 35-50,67-95,Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Aral, N. , Akyol, K. ve Işık, N. (2002). Anne Babaların Cinsel Eğitim Konusundaki Düşüncelerinin İncelenmesi. Mesleki Eğitim Dergisi, Ankara, 1 –14.

ASTRA network / Orta ve Doğu Avrupa Kadınları için Cinsel ve Üreme Sağlığı Hakları, (2010). Petition to EU for Comprehensive Sexual Education for all. (http://www.astra.org.pl)

Aydoğmuş, K. (2001). Ana- Baba Okulu. 9.Baskı, Remzi Kitabevi, İstanbul, 101-112.

Başaran, İ.E. (1994). Eğitim Psikolojisi: Modern Eğitimin Psikolojik Temelleri. Ankara, 134 – 143.

Bayhan, P. S. , Artan, İ. (2005). Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.

Çaplı, O. (1993). Çocukların ve Gençlerin Eğitimi. Bilgi Yayınevi, İstanbul s:190 – 191.

Deehan A, Fitzpatrick C. (1993). Sexual behaviour and knowledge of normal children as perceived by their parents. Ir Med J. 1993 Jul-Aug;86(4):130-2.

Ersoy, Ö. (1999). 6 Yaş Grubunda Kız ve Erkek Çocuğu Olan Anne Babaların Cinsel Eğitim Hakkındaki Görüş ve Tutumları, Mesleki Eğitim Dergisi, Ankara, 19- 28- 52.

Göçgeldi, E. , Tüzün, H. , Türker, T. ve Şimsek, I. (2007), Okul Öncesi Dönem Çocuğu Olan Anne ve Babaların Çocuklara Cinsel Eğitim Konusundaki Yaklaşımlarının İncelenmesi, Sürekli Tıp Eğitim Dergisi (STED), Cilt:16, Sayı: 9.

İldeş, N. (1990) Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Anne ve Babalarının Cinsellik ve Cinsel Eğitim Konusundaki İnanış ve Uygulamaları ile Çocukların Cinselliğe İlişkin Meraklarına Karşı Genel Tutum, Davranış ve Tepkilerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi (Basılmamış) Hacettepe Üniversitesi, s: 41-52,70, Ankara.

Kakavoulis, A. (2001). Family and Sex Education: A Survey of Parental Attitudes. Sex Education, 1: 2, 163 — 174.

Kakavoulis, A. (1998). Early Childhood Sexual Development and Sex Education: A Survey of Attitudes of Nursery School Teachers. European Early Childhood Education Research Journal, 6:2,55 — 70.

Kentler, H. (2008). Çocuğuma Nasıl Cinsel Eğitim Verebilirim?. Turkuaz Kitaplığı, 2. Baskı İstanbul, 7-19.

Koblinsky, S. and Atkinson, J. (1982). Parental Plans for Children's Sex Education. Family Relations, Vol. 31, No. 1, pp. 29-35.

Konur, H. (2006), Dört –Altı Yaşları Arasında Çocuğu Olan Anne-Babalara Verilen “Cinsel Eğitim Programı” nın Cinsel Gelişim ve Cinsel Eğitim Konusundaki Bilgilerine Etkisinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Larsson, I. ve Svedin, C. G. (2001). Sexual behaviour in Swedish Preschool Children, as Observed by Their Parents. Acta P□diatr 90: 436± 44.

Lu, W. (1994). Parental Attitudes Toward Sex Education For Young Children İn Taiwan. U.S.A.

Öztürk, O. (2002). Ruh Sağlığı ve Bozuklukları. Baskı Ankara: Nobel Tıp.

Özuslu, Açıkgöz, N. (1999). 3-6 Yaş Çocukları İçin Hazırlanan Bir Cinsel Eğitim Programı ve Etkileri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul:Marmara Üniversitesi.

SIECUS, (2004). Guidelines for Comprehensive Sexuality Education, Kindergarten Through 12th grade, 3rd edition, National Guidelines Task Force, Sexuality Information and Education Council of the United States.

Tuğrul, B, Artan, İ. (2001). "Çocukların Cinsek Eğitimleri İle İlgili Anne Görüşlerinin İncelenmesi", Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

Tuzcuoğlu, N. ve Tuzcuoğlu, S. (2004). Çocuğun Cinsel Eğitimi. Morpa Kültür Yayınevi, İstanbul, 7-61.

Yavuzer, H. (1999). Çocuk Psikolojisi. 17. Baskı, Remzi Kitabevi, İstanbul.

Yelken, Z. (1996). Anne ve Babaların 3-6 Yaş Dönemindeki Çocuğun Cinsel Gelişim ve Cinsel Eğitim Konusundaki Bilgi Düzeyleri, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yörükoğlu, A. (1986). Çocuk Ruh Sağlığı: Çocuğun Kişilik Gelişimi, Yetiştirilmesi ve Ruhsal Sorunları, Ankara, Türkiye İş Bankası